

Az előfizetés ára:
 1883 januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . . . 4 frt.
 „ „ negyed évre . 2 frt.
 Előfizethető a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél.

PÉCS

A hirdetések ára:
 Négy hasábos petit sor
 1-szer 6 kr
 2-szer 5 kr
 3-szor 4 kr
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilattérben egy sor 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Mária-utca-

A királyi ház öröme.

Ágyuk dörgése hirdette hétfőn reggel városunknak, hogy a szt. korona és a magyar királyi trón örökösének családjában a rég várt örvendetes esemény bekövetkezett.

Közhivatalokon, intézeteken kitűzték az öröm jeléül az ország lobogóját s a koronás királya iránt jóban, roszban hű magyar nép szive együtt dobbant az ágyuk tempa durranásával.

Az utolsó pillanat volt eldöntendő, vajjon a gondviselés akarata szerint, nem-e második élő örököse született meg szt. István király ősi koronájának?

De a huszonegyedik lövés befejezte az ágyú dörgést: a trónörökös családnak leány gyermeke született.

Az alkotmányos magyar nép a szeretet szálaít szövi az újszülött bölesője körül s bizvást reméli, hogy a gondviselés majdan fölékesített fölséges nagyanyjának, a magyarok királyasszonyának erőnyeivel s szivébe oltja ennek meleg vonzalmát, uralkodói szeretetét a magyar nemzet iránt.

A királyi házban bekövetkezett örvendetes eseményről már vasárnap délután értesültünk a következő táviratban:

Budapest, szept. 2. (A „Pécs“ eredeti távirata) Stefania főherceggasszony 7 óra 12 perczkor leány gyermeket szült. A

trónörökösne s az újszülött főhercegnő jól érzik magukat. A keresztelő szerdán d. u. 1 órakor lesz s a főhercegnő a keresztességben keresztanyja, Erzsébet királyné után, Erzsébet, Marie Henriette nevet fog nyerni.

1883. szept. 4.

(F. M.) A Horvátországban több mint egy hét óta végbement események alkotmányos életünkben példátlanok s épen ezen szokatlanságuk következtében meglepők.

De ez események nem csak meglepők, hanem a szó szoros értelmében váratlanok is voltak. Mindenki tudja s tudta ugyan nálunk, hogy a horvátok előtt nem, kor és rang különbség nélkül a magyar név, a magyar szó s a magyar állam gyűlölet tárgya, de azt, hogy a felbujtott s neki dühödött tömeg tettelegességekre vetemedik s azt sérti meg, a mi minden magyar polgár előtt legszentebb: a nemzeti becsületet, arra bátran elmerjük mondani, senki nálunk még álmlában sem gondolt.

Őszintén kijelentjük, hogy a magyar becsület megsértését nem a czimerek leszagatásában, bemázolásában s meggyalázásában látjuk, hanem abban, hogy az azt végbevívó csöseslék megfőkezésére s megf-

nyítésére egész Horvátországban nincs hatóság; látjuk abban, hogy a nemzeti párt, továbbá a kezdetben alakult polgári bizottság, valamint Zágráb város alpolgármestere, sőt maga a bán is Magyarországot törvénszegéssel vádolják; látjuk abban, hogy a bán, az Ő felségének, a magyar királynak jóváhagyását megnyert kormányhatározatokat nem akarja végrehajtani, a zágráb-városi tanács pedig minden közreműködést kereken megtagad.

S ezzel Horvátország megtette az első lépést azon vezetes uton, melynek vége nem más, mint a lázadás. Lázadás Szt. István koronája ellen! Lázadás a törvényes hatalom ellen! Lázadás a felkent király ellen! S mindez miért? Mert a magyar pénzügyminiszter, ki a törvény értelmében egyuttal Horvátországnak is pénzügyminisztere, a kizárólag saját hatásköre alá tartozó, közös állami hivatalok épületére, horvát és magyar feliratu közös ezimereket függesztetett ki.

Azt mondják a horvátok, azt mondja a horvát sajtó, azt mondja maga a bán is utolsó nyilatkozatában, hogy „Horvátországban nincs ember, a bántól kezdve a legutolsó parasztig, ki a pénzügyigazgató e

A „Pécs“ tárczája.

Az első sürgöny.

Daudet Alfons.

Az nap iskolából kijövet, pajtásaimmal „lovast“ játszottunk. Kis játékból lesz nagy játék, s akaratomon kívül jó késő lett, mikor eszembe jutott, hogy haza kellene menni.

A place d'Armes-től a Tauneur utcáig, hol akkoriban laktunk, egy huzomban szaladtam, könyvem a táskában, sapkával fogaim között. A lépesóhöz érve, lélekzetet vettem egy pillanatig, s ez épen elég idő volt arra, hogy kieszeljek valami hazugságot, hogy így annál könnyebben bejuthassak, s aztán neki bátorodva huztam meg a csengőt.

— Jó napot Dániel, — mondá atyám az ajtót kinyitva — jó későn jössz barátom.

Már épen kezdtem volna beszélni egész határozottsággal az én ügyesen ki-gondolt mondkámat, midőn atyám, a jó ember, be se hagyta végezni beszédemet, haner kebelére vonva átölelt hosszasan, szó nélkül. Elképzelhetni, hogy engem, ki szigorú szavakra voltam elkészülve, mennyire meg lepett e fogadtatás. Első gondolatom az volt, hogy bizonyosan vendégeinknek kell lenni ebédre, mert tapasztalásból tudtam, hogy ilyenkor nem szoktak megpirongatni.

De az ebédlőbe lépve, azonnal láttam, hogy csalódom. Csak három teríték volt az asztalon, atyámé, kis hujomé és az enyém.

— Édes anyám nem ebédel velünk? kérdém meglepetve.

— Anyád elutazott, Dániel, válaszolt atyám gyöngéd hangon, elment Narbouneba bátyádhöz, az abbéhoz, ki nagyon beteg. Aztán látva, hogy én elápadok, megnyugtatósomra csaknem vidáman folytatá:

— Ha azt mondom nagyon beteg, ez csak olyan beszéd tölem, irták, hogy az abbé fekszik . . . ismered anyádat . . . el akart menni . . . egyébiránt nem lesz semmi baj . . . csak együnk, ülj le, én nagyon éhes vagyok.

Szó nélkül ültem asztalhoz, de szivem egy el volt szorulva, csak erőnek erejével tudtam megállani a sirást, valahányszor eszembe jutott, hogy szegény bátyám nagyon beteg.

Szomoruan ebédeltünk . . . távol is ültünk egymástól . . . senki egy szót se szólott. Kis hujom magas székében ülve bátran markolászatott ételében, senki nem ügyelt rá. Atyám gyorsan evett, nagyokat huzott a pohárból és aztán hirtelen abba-hagyva, gondolatokba merült. Én pedig mozdulatlanul ültem az asztal végén s mintha remegés szállott volna meg, mikor eszembe jutott a sok szép séta, melyeket látogatóba hazajövő bátyámmal tenni szoktam. Mintha láttam volna, hogy hajtottá

félre papi talárját, midőn árkot ugriani tanított. Esembe jutott első miséje, melyen egész családnak jelen volt, milyen szép volt, mikor kifordult hozzánk tárt karokkal: „az Ur veletek“ mordotta oly édes gyöngédséggel, hogy anyám sirt a boldogságtól.

Azután elképzeltem oda lent Narbounében hogy fekszik beteg, távol azoktól a kiket szeret, de legjobban még is egy hang fájt nekem, mely szivem mélyéből jöve minduntalan így szólt: „Isten büntetése ez rajtad, a te hibád ez, idejében kellett volna haza jönnöd, nem kellett volna haznod. Ime Isten hogy téged büntessen, halál küld bátyádra.“ Csaknem kétségbe esve tusakodtam magamban ily rettenetes gondolatok között „Soha, soha nem játszom többet iskola után.“

Az ebédnek vége volt, lámpát gyújtottak, itt volt az este. A csemege maradványai középett kis hujom elővette a dobozból játékeit, kirakta apró barányait az abroszra, s úgy játszott, még egy hangja se volt. Senki se gondolt rá, hogy lefektesse, atyám ott olvasott mellette. Én kinyitottam az ablakot, s tárgyatalanul bámultam ki rajta.

Augusztus volt. A levegő tikadt, a meleg bázgászó. A nyitott ablakon át be halatszott a járókelők beszélgetése, a kapuban állók jó izü nevetése, a szt. yvesi erődből távoli dobszó volt kivehető.

Ott könyköltem egyideig nyomasztó

csenekedését ne a kiegyezési törvény megsejtésének tartsa. „Viszont mi is el merjük mondani, hogy e hazában lakó sok millió magyar közt alig van oly ember, ki a pénzügyminiszter e rendeletét törvényesnek, a törvény szellemének sa józan és z követelményeinek megfelelőnek ne tartaná. Igaz, hogy a 68-iki kiegyezési törvény rendeletei, melyek Horvátországnak oly számos, megbecsülhetetlen s mondjuk ki nyíltan: meg nem érdemelt jogokat, mondhatnánk előjogokat adnak és biztosítanak, nem szólnak a közös czimerek kör- vagy feliratairól, s így azon közös czimerek akkor felelnének meg leginkább a törvénynek, ha rajtuk irás egyáltalában nem lenne. De midőn ezt megengedjük és készségesen bevalljuk, kijelentjük egyszersmind azt is, hogy a világ összes magyarázói sem értethetik meg velünk: mi különbség van a feliratok nélküli s a horvát-magyar feliratu közös czimerek között. A leghatározottabban tiltakozunk tehát a törvényszegés vádjá ellen!

De épen azon körülmény, hogy ilyenmiért törvényszegéssel vádoltatunk, épen azon körülmény, hogy ily valóban semmi ok miatt Horvátország mint egy ember fellázad, bizonyítja, hogy mily mély a fölöllet Horvátországban Magyarországra iránt s hogy mily megvetőleg kicsibe, mondhatni semmibe veszik a horvátok azon laza kötelekeket, melyek országukat a magyar állammal összekapcsolják. Ez ország, melyet Árpád fegyverrel hódított ugyan meg, de melyet őseink nem csak szabadságában fenntartottak, hanem még előjogokkal is fölruháztak; ez ország, mely Szt. László, Könyves Kálmán, III. Endre, Nagy Lajos, Mária és különösen Zsigmond királyok alatt nyíltan fellázadt az anyaország ellen, sőt annak királynőjét meg is ölte; ez ország, mely a gyászos közelmúltban pártütő fegyverét tápláló anyja keblébe dőtte; e szemérmetlen fajzat, mely mióta velünk ujlag társ-

viszonyba lépett, (társviszonyba a fegyverrel hódított tartomány a hódító országgal!) nem állal oly emlékeket eleveníteni föl, melyek Isten boszuló csapását hívják fejökre, nem állal velünk mindenkor és mindenütt a paritás, sőt a souverainitás hangján beszélni, e hálátlan nép nem állalja naponkint megvétel, rágalmozással, meggyalázással illetni nemzetünket; azon nemzetet, mely őt soha sem bántá, mely neki a török elfoglalta föld helyett, tulajdon területéből más földet adott, mely az ő botlásait elnézte, sőt megbocsátotta, mely őt jogokkal megajándékozta, megnagyobbitotta, megerősítette s 16 éven át, maga nyomorúságban élve, szívverével táplálta és táplálja!

De betelt már a magyar nemzet türelmének pohara! Egy csepp még... és kicsordul az! Egy csepp még... s megfedkezünk róla, hogy mi vagyunk az erősebbek! Egy csepp még... s a kéz, mely oly erősen tud védeni és emelni, lecsap, nem hogy boszút álljon, hanem hogy fenytítsen! Vigyázzon a horvát nemzet! Az ítélet, melyet a magyar nemzet tart, egy jelentőségű lesz az Istenítélettel!

A főügyészeg intézkedései.

Kozma Sándor kir. főügyész a nagykanizsai, zalaegerszegi és kaposvári ügyészségekre, a zavargások részesei ellenében megindítandó bünyvizsgálat tárgyában, rendeletet intézett.

E rendelet általános része következőleg hangzik:

„A mai napról, 1888. sz. a. kelt rendelettel kapcsolatosan még a következőkre hívom fel a kir. ügyész ur figyelmét.

A kir. ügyész ur további engedélyemig helyén marad s minden idejét és tehetségét arra fordítja, hogy mind az elfogott, mind a még netalán szabad lábon levő tettesek, vezetők és felbujtók ellen, — azoknak azonnal leendő letartóztatása mellett, — a vizsgálat szigoruan, pártatlanul, minden

amugy is jogosulatlan kimélet nélkül megindíttassék és úgy teljesíttessék, hogy annak tényleges eredménye is legyen.

Kijelentem ezenal a kir. ügyész urnak azon, minden gondolkodó ember által osztott véleményemet, hogy valamint bizonyos az, hogy ezen mozgalom ily merveket s ilyen irányt némely hatósági személyek s némely ugynevezett uri osztálybeliek könnyelmű, meggondolatlan magatartása vagy épen büny erkölcsi konvencziája nélkül soha nem vett s nem is vehetett volna, — épen ugy lehetetlen, hogy eredménytelen legyen ezen vizsgálat, ha csak azt az illető közegek titkos hajlama, köteletségfeledezett részrehajlása vagy épen büny egyetértése készkarva meg nem hiúsítja.

Ez esetben tehát nem arról van szó és leendő szó, hogy a vizsgálat néhány félrevezetett, buta suhanczot, egygyü napzámost, inasgyereket vessen oda a megtorló államhatalomnak — hanem azt várjuk az illetőktől, hogy bíróság elé állítsanak mindenkit — foglalkozás, társadalmi állás, rang és ruházat különbsége nélkül — aki akár tanácsosal, akár példával hozzájárult ezen lázadáshoz, mely a hazára és a nemzetre már is annyi kimondhatatlan kárt és szegyet hozott.

A kir. ügyész mindazon terheltekre nézve, a kik ellen a zavargásokban való részvétel bizonyul, — a vádat a btk. 153—155. §. alapján — a vádás miatt fogja emelni, a vizsgálati fogság indítványozása mellett.

Reménylen, hogy az események után tisztában van a kir. ügyész ur az iránt, hogy a köteleességérzettel bíró hivatalnok ily komoly körülmények közt nem magán nézetek, hajlamok s frivol kedvtelések után indul, hanem esküje szerint személy-válogatás nélkül szolgálhatja az igazságot minden irányban.“ Aláírva a királyi főügyész.

A büntető törvénykönyvnek ama szakaszai, melyekre a főügyési rendelet hivatkozik, következőleg hangzanak:

153. §. Lázadást képez azon csoportosulás is, melynek célja: a polgárok valamelyik osztályát, nemzetiségét vagy hitfelekezését fegyveresen megtámadni.

Ezen esetben a felbujtók és a vezetők öt évtől tíz évig terjedhető államfogházzal,

gondolatokba mélyedve, egyszerre csak erős csengő rángatás vert fel elmerültségemből. Bal sejtélemmel pillantottam atyámra s úgy tetszett, mintha arcán is ijedség és aggodalom futott volna keresztül, „csenget valaki“ mondá mély hangon.

— Maradjon atyám, majd én megyek, — mondám az ajtó felé sietve.

A küszöbön egy ember állott velem szemben, s felém nyújtott a sötétben valamit, mit én nem mertem elfogadni.

— Sürgönyt hoztam — szólott. Sürgönyt, nagy Isten! sóhajtom s utána nyulok reszketve, s az ajtót ismét el akartam zárni, de az ember oda tette lábait a küszöb elé, s szárazon mondá:

— Tessék aláírni. —

Aláírni? — „Mi az Dániel?“ kiált atyám e pillanatban. „Semmi, semmi, egy szegény van itt“ s kezzemmel intve az ember felé, szobámba futottam, s tapogatva mártva tintába tollamat, vissza jöttem.

Az ember egy papir lapra mutatott: — Ide tessék aláírni.

Reszkető kézzel irtam oda nevemet a lépcsőház lámpájának gyér világa mellett, aztán bezárva az ajtót, vissza jöttem, zsembembe rejtve a lepecsételt sürgönyt.

Tehát itt vagy zsembemben szerencsétlen sürgönyt. Nem akarom, hogy valaki meglásson kivülem, mert tudom mi hirt hozol, nem mondasz újságot, ugy van, nem semmit, mit én már ugy is előre ne sejtettem volna.

— Koldus csemetét? — kérdi atyám.

— Igen, egy koldus — mondom vakmerőn, pirulás nélkül, s hogy gyanuját eloszlassam, ismét oda ültem vele szembe, összefont karokkal, mozdulatlanul, szónélkül egyik kezzemmel oldalazebemet érintve, melyben az eldugott sürgönyt, mintha mellemet égette volna. Aztán kezdtem magamat bátorítani. „Mit tudom én, mi van a sürgönyben... talán jó hír... hiszen meg is gyógyulhatott...“ de szívem fenékén jól éreztem, hogy ez mind nem való, hogy magamat áltatom, hogy a sürgönyt másról szól. Végre is elhatároztam, hogy szobámba osonva, megnézem akármilyen legyen is benne.

Az ebédől halkan távoztam, közönyös arccal, de midőn végre szobámba érkeztem, milyen kapkodással gyújtottam világot, milyen mohón, reszketve szakítottam fel a sürgönyt, s hogy ömlöttek forró könyneim mire elolvastam... Elolvastam huszszor is azon hiedelemben, hogy talán csalódom, de hát hiába! Olvashattam én azt akárhányszor, forghattam értelmét akár-hogyan, csak nem volt az másképp, mint a hogy legelőször olvastam:

„Meghalt, imádkoztatok érte.“

Mennyi ideig álltam a nyitott sürgöny előtt, sirva, imádkozva, elhagyatottan, magam se tudom. Csak arra emlékeztem, hogy szemem fájdalmasan égtek, s mielőtt kimentem volna, soká kellett mosni arcomat, azután visszatértem az ebédőbe, rángatózó kezeim között tartva az átkozott sürgönyt.

Most mit tegyek? Hogy adjam tudtára atyámnak a rettenetes hírt, mi jognál fogva tartogattam az eddig magammal? Nem lett volna-e helyesebb egyenesen hozzá menni, mikor a sürgöny érkezett? felnyitottuk volna együtt, s most már tudna mindent. Eképen tünődve magamban, az asztalhoz közeledtem s oda ültem atyám mellé, szorosan mellé. Szegény öreg letette könyvét, s épen játszott kis hugommal. Tekintetem rá esett jószágos arcára, melyet a lámpa félig megvilágított. Nevetve tréfálkozott, s én, ugy szerettem volna mondani neki: „Ne, ne nevessem kérem.“ Egyszerre atyám felemelte fejét, tekinteteink találkoztak, nem tudom mit látott ő az enyémben, csak azt tudom, hogy alakja hirtelen megtört, s reszkető hangon kérdezé tőlem: „Ugy-e meghalt?“

Zokogva borultam karjai közé, hosszasán sirtunk így egymás kebelén, egymásra birtulva, mellettiünk kis hugom csalogva játszott a sürgönyvel, a halál kegyetlen sürgönyével, sirlalmunk okozójával.

A mit most elbeszéltem már régen történt... fájdalom réges régen nyugszik a szomorú narbonei temetőben szegény bátyám, kit én annyira szerettem. Nos! ki hiszi, ki nem? még mai napig is, ha sürgönyt kapok, nem tudom felnyitni anélkül hogy a télelem végig ne borzongasson, ugy tetszik, mintha újra meg újra azt kellene olvasnom „Meghalt, imádkoztatok érte.“

a többiek pedig két évig terjedhető államfogházal bűntetendők.

154. §. Ha a lázadó csoport valamely községet, házat, fegyvertárt, hadiszertárt, löportárt, vaspályát, távirlda vagy postahivatalt megtámadott vagy hatalmába kerített — a mennyiben súlyosabb büntetés alá eső bűntett nem fog fenn a felbujtók és a vezetők tíz évtől tizenöt évig terjedhető államfogházal a többiek pedig két évtől öt évig terjedhető államfogházal bűntetendők.

155. §. Ha a lázadó csoport rablást, gyújtogatást pusztítást vagy egyes személyek ellen erőszakot követett el, a mennyiben súlyosabb büntetés alá eső bűntett nem fog fenn: a felbujtók és vezetők tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal, a többiek öt évig terjedhető fegyházzal bűntetendők.

A kir. főügyésznek ezen rendelet minden józan gondolkodású, — a társadalom és az ország békéjét — és ez által az ország javát szíven hordozó hazafinál csak helyeslére találhat. Nincs kiméletnek helye azokkal szemben, kik rombolnak pusztítanak és rabolnak, de még kevésbé van helye a kiméletnek azokkal szemben, kik a tudatlan, tapasztalatlan népet ily gaztetekre felbujtanak. Mily mérhetlen nagy gonoszok azok, kik az antisemitizmus czege alatt a tudatlan népet először izgatták és izgatják, most pedig a legalávalóbb gaztetek elkövetésére bujtogatják kitzetizik abból, hogy még akkor sem szüntetik be ördögi mesterségüket, mikor látják, hogy az államhatalom erélyének teljes súlyával lép fel lelketlen izgatásuk szomorú következményei ellen. — Egyik helyből kiüzve, máshová viszik a társadalmi epidemia inficiáló mérgét, — és golyó, szurony élébe viszik azt, ki tegnap egyszerű családi körében boldog volt, és annak boltja kirablására vezetik, kivel tegnap szíves szomszédi viszonyban élt.

Ha ezen borzalmas tettek vezetői, kik uri kabátjuk alatt ördögi gonoszságot rejtenek, tudták, sejtették volna, mily mérhetlen kárt okoznak az államnak, mennyi boldog, nyugodt családi életet tesznek tönkre, — mennyire beszenyezik az országnak — külföldön különben is a legnagyobb küzdelmek között kivivott hírnevét, — mily óriási morális kárt okoznak az által, hogy az állam eszméjét kiegészítő legnemesebb fogalmak, mint vallás, erkölcs, emberiség, — béke, rend, tulajdon szentsége, — jog és igazság iránti bizalmat megingatják, lehetetlen, hogy ádáz szereplésük első lépésénél is már vissza nem vonultak volna. — Ily eljárással szemben, igaza van a kir. főügyésznek — nincs kiméletnek helye, — vaskézrel és vasmarokkal észre kell téríteni azt, ki a józan ész szavára nem hallgat.

H i r e k .

A királyi házban bekövetkezett öröndetes esemény hivatalosan hétfőn reggel jött a nagy közönség tudomására, midőn a sá-tortáborban elhelyezett ágyú ütég a szabályszerű 21 ágyúlövést tette. Ennek folytán hétfőn reggel városunk lobogódiszt öltött, az öröm jelül ott lengett minden középületen és intézetben a nemzeti lobogó. Kedden Dr. Dulánszky Nándor megyés püspök ő nagyméltósága a liceum templomban ünnepélyes Te Deum-ot tartott, melyen a nagyközönségen kívül az összes hivatalfőnökök, egy a katonaság képviselői díszben megjelentek.

Emlékiünnep. Mint mohácsi levelezőnk írja, augusztus 29-én, a mohácsi veszedelem emlékiünnepén a magyar egyházi beszédet Vogl Márton babarcai segédlelkész tartotta. Már régen nem hallottunk ilyen, helyes és alkalomhoz illő hazafias s valóban magvas szép szónoklatot. A fiatal s megnyerő külsejű szónok minden egyes szava tisztán érthető volt és tárgyilagosan meggyőző ér-

vei mellett, költői képletekben gazdag, tudományosan kidomborított beszédjével mély benyomást gyakorolt más vallásbeli hallgatóra is. Két részre osztott beszédje első felében a mohácsi veszedelem történetét a közvetlenség hűségével megkapóan esetelte, a szerencsétlen sorsra jutott II. Lajos magyar király s egyház- és országnagyonokna a kereszténység és a szorongatot haza magasztos védelmében a harcra sóvárgó magyar hadak élén mind meg annyi hősöknek történt gyászos elesétét példa gyanánt, költőink gyöngyeiből vett idézetekkel, élénk színekben festé szemeink elé. A beszéd második részében szónokunk a mohácsi veszedelem s az abban elvérzett hősök példából levonható tanúságot általános keresztényi szempontból, Krisztus és a honszeretet tudományától megvilágítva, tárta a hallgatók elé. — Lapunk szűk kerete nem engedi, hogy a kiváló gondtal készített beszédet kimerítően méltathassuk, de a pécsi püspöki egyházmegyének csak gratulálhatunk, hogy egy kisebb községében is ily szép készültségű, lelkes szónoka van.

Templomi ének. Vasárnap a belvárosi plebánia templom fél 12 órai miséjén ismét műclvezetben részesültek a jelenlevők. Hilscher Ilona k. a., ki szép hangját már többször hallatá a közönség ájtatosságának növelésére, a mondott napon is két gyönyörű egyházi énekkel lepte meg a templomban levőket. A mise végén Hoffer Károly hírneves tenoristánk is énekelt. Legteljesebb elismerést érdemelnek nevezettek, hogy Istentől nyert szép hangjokat a Isten dicsőítésére is használják.

A Pécsért felállítani szándékolt sertés-vásári és sertéshizlalói telep terve, minthogy a város a szükséges telket a legutóbbi közgyűlésen e czéla felajánlotta, nem sokára megvalósul. A kezdeményező érdekelttség legközelebb kibocsátja az alapítói aláírási ivet. A vállalat az alapítók által jegyzett összegből lesz létesítve, s csak mikor az teljesen szervezve lesz s az üzletet is megkezdte, fog a vállalat részvénytársulatá átalakulni, illetve a vállalat értéke erejéig az alapítók által részvények kibocsátatni, hogy a közönség láthassa: mibe fekteti be pénzét. Az üzlet alapítás e solid módja ugy hiszszük nagy körben fog részvényvételi kedvet kelteni.

Villámcsapás. Az augusztus hó 24-én támadt zivatar alkalmával, a villám Saslits nevű somberekli földműves két ökrét a réten agyon sújtotta. Megemlítésre méltó, hogy a csak 10 lépésnyi távolban levő gazda a villám leütését alig vette észre. Mivel a kárvallott szegény ember, a somberekiek könyörületességük és felebaráti szeretetöknek szép jelét adták az által, hogy a szenvedett csapást készpénzbeli adományokkal némileg enyhíteni iparkodtak.

Irodalmi Értesítő. Azon több oldalról nyilvánított ohajnak megfelelőleg, hogy az Idézetek Tára ne könnyen elhanyagó havi füzetekben hanem kötetekben jelenjék meg, az eddig megjelent hat füzetet, mely a világirodalom mezejéről közel ezer szerzőtől, több mint kétezerköt száz idézetet hoz, egy kötetben is kiadtuk s 1 frt 50 kr-ért posta fordultával díjmentesen küldjük meg. — Presbyteris erga per autorum assignanda octo sacra mittitur. A „Havi Füzetek“ kiadóhivatala Budapest, II. Donáti u. 3.

Öngyilkosság. Gyenes István 71 éves siklósi lakos, folyó hó 2-án karján levő eret beretvával felmetszvé, öngyilkosságot követett el. Mire megtalálták már elvérzett. Tetteinek oka, mint mondják gyógyithatlan tüdőbetegség volt. Családját hagyott hátra.

Köszönet nyilvánítás. Fligl N. bokányi lakos legméglyebb köszönetét és halálját nyilvánítja a Pécs tekintetes szerkesztőségének azért, mert oly szíves volt az 57-ik számban közölni a „lopott lovakra“ vonatkozó közleményt, melynek következtében a 232 frt. értékű lovat megkapták.

Zavargások. Szigetvárról írják nekünk: A vérflagyasztó vandalizmus, mely eddig a

szomszédos Zala megyében ünkte orgiait, az éjjel — fájdalom — városunkba is iszonyatos arányban garázdálkodott. Látva, hogy a gyűléves nép hangulata naponta fenyegetőbb jelleget ölt, a helybeli zsidóságot már napok óta a rémület és elhagyatottság kínos érzete szállotta meg. Házatlanul sürgettek a városi képviselő testületnél a katonai segély haladéktalan requirálását, figyelemre sem méltatták. Ily előzmények után történt, hogy éjjel tájban lelketlen véreemberekből álló, roppant nagy csorda Istóciút éltetve s „Le a zsidókkal!“ kiáltással üvöltve, a várost bejárta, hol alig leirható állati dühvel fosztogattak és raboltak. A legkeményebben sújtattak Ehrenfeld Vilmos, Diamant Lipót és Weisz Ignác, kiknek üzleti messze dörgő csapásokkal feltörtettek és féktelen dühvel kifosztattak. Vagy 30 család, köztük 1—2 keresztény vallású is, a szélrózsa minden iránya felé menekült, a többiek estére hagyják itt tüzhelyeiket és vagyonukat. Ily válságos pillanatban igazán mentő örangyalkent jelent meg a Siklósról ide sietett lovas katonaság, mely délutáni 2 órakor érkezett meg. Délelőtt roppant sok környékbeli nép tódult a városba, a csöcselék nyíltan fenyegetett, hogy a takarékpénztári épületet és a segélygyárat légebe röpíti, estére pedig az egész várost lángba borítja. A zsidóság minden reményét és bizalmát a katonaság erélyes közbelépésébe veti. A szolgabíró Fenyősi Ödön az éjjel nagy éberséget tanusított ugyan, de egészben, csak 16 pandurral rendelkezett, kik a legnagyobb vérsz. percében a csöcselékre tüzeltek. Egy zavargó szörnyet halt, 2—3 megsbesült, 9 egyéb befogatott.

A mezei mnnkások kedvezményes vasuti szállítása tekintetében a földművelési miniszter értesíti az érdekeltet, hogy a déli a budapest-pécsi, az osztrák-magyar állami és a győr-sorron-ebenfurti vasutak igazgatóságai a 10 főből álló munkáscsoportokra nézve kívánt azon kedvezményt, hogy a tehercsókiban személy- és kilométerenkint 1 krnyi tételért szállíttassanak, nem adták meg. Hanem a két első vasutnál 1 frt 58 kr., az osztrák-magyar állami vasutnál 1 forint 18 kr., és a legutóbb nevezett vasutnál pedig 1 forint 32 krnyi egységértel mellett fognak a kisebb munkáscsapatok szállíttatni.

A rendezett tanácsú városok orvosi 6—6 évi ciklusra, vagy élethossziglanra választatnak-e? Ezen kérdés felett közelebb Heves megye közönsége, Eger város azon megfélebbezett határozata alkalmából, melyben kimondatott, hogy az ezen városban szervezett tisztai orvosi állomás 6—6 évben a többi választás alá eső városi tisztviselők állomásaival együtt újabb választás útján betöltendő; olyképen határozott, hogy tekintettel az 1871. XVIII. t. cz. azon rendelkezésére, mely a rendezett tanácsú városokat a községekkel egysorba helyezi s az XIV. t. cz. 143 §-ára, mely szerint az ezen törvény életbelépté után megválasztott községi orvosok élethossziglan megtartják hivatalukat, a szóban levő városi határozat mint törvénybeütköző hatályon kívül helyeztetik, vagyis a rendezett tanácsú városok orvosi élethossziglanra választatnak.

Az összelopott harangláb. Egy kis székel faluban lakik 30—40 oláh család is, a kiknek nagy bajok volt, hogy volt ugyan nekik szentelt harangjuk, melylyel a jégesőt el lehet kergetni, de nem volt a harang számára harangláb. A mater ekklézsia pápája felszólította a hiveket, hogy minden gazda egy szál hat öles cserfagerendát hozzon a harangláb felépítéséhez. „De honnan hozzuk a fát tisztelendő pápa?“ kérdezték a hivek. „Jertek megmutatom én!“ Felvitte a hiveket egy hegytetőre. Onnan megmutatta nekik a renetget erdőséget, a Hargitától a Csukás havas tetőig. „Lássátok, ez mind a tietek — ha nincs is beírva a telekkönyvbe; ezeket az erdőköt-ösötök Decsebal, Traján, Vlád és Mihály vajda mind nektek hagyta örökségül. Vágjátok, a hon-

nan tetszik. Erre a szent czélra ha loptok, én megbocsátom büneiteket. Csak úgy lopjatok, hogy meg ne fogjanak!” A hívek követték a jó tanácsot. Pár hét alatt a legszébb sudar cserfákból épült fel a harangláb, melyben az utolsó szeg is lopott jószág. De azért a harang nagyon szépen szól, s a jégeső most nem veri el a határt.

Beküldetett A „Pester medic. Presse” írja: a legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentéktelenebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle mellpastillák e czélra kitűnőknek bizonyultak amennyiben a köhögési ingeret eltávolítják előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsavat. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomorhaj ellen Egger fia gyógyszerkurgyárosnak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni mely emésztés hiány, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás, veseköbetegségek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész uraknál Kunz Nándor, Kovács N. Sipicz és Irgalmas szerzet gyógytárban. 291

6. Megtaláltam.

„Csacza, Magyarországon. Brandt Richárd gyógyszerész urnak Zürichben. Tökintetes ur! Engedje meg kérem, hogy hálás köszönetem a következő nyilatkozatban kifejezhessem. A mult évben egy magyar újságban olvastam a Brandt Richárd-féle svájci labdacokról. Mivel minden szenvedő beteges ember fájdalomnak enyhítésére s javulására törekszik, én is ezt keresve, Török József ur pesti gyógyszerertárából meg-hoztattam az ön labdacseit. S a mit kerestem, e gyógyszerben nem is találtam, gyomor- és bélbajaim már is tetemesen megjavultak. Ezer köszönet önnök! Teljes tisztelettel, Szikora Ferencz kereskedő.”

A svájci labdacok 70 krért egy dobozzal, a gyógyszerertárakban kaphatók.

Távirat.

Bécs. Szeptember hó 3-án (A „Pécs” eredeti távirata.) **Ó feisége Tisza Kálmán miniszterelnöknek a horvát mozgalmakra vonatkozó előterjesztést mindenben elfogadta; bán egyelőre nem fog kinevezetni. Ramberg tábornok királyi biztосnak kinevezetett és mind a polgári, mind pedig a katonai hatalmak gyakorlásával felruházottat.**

Levelezés.

Szederkény, 1883. augusztus 31-én.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Sziveskedjék kérem alábbi soraimnak becses lapjában tért engedni.

Mint a buzának, ugy társadalmunknak is alja van; mely azt manapság valóban egészen ellepi.

Napirenden vannak mindenféle a zavargások, melyekkel valóban erős összefüggésben vannak az azokból eredő pletykások is, és melyeknek ha valaki áldozatává esik, jaj annak! Léteznek egyesek, kik a társadalom fontos, nemes feladatát semmibe véve, mindenütt csak bajt és izgágaságot okoznak.

Verekedésnek volt színhelye e hó 28-án éjjel a nyomjai vendéglőben. Ezen az egésznek szemtanuja, a valóságához híven, kiváló tisztelettel az „igazság” iránt — közölhetem a következőket:

F. hó 28-án egy német lakadalom tartott meg a nyomjai vendéglőben. Ezen alkalommal néhány borkó vakaró zsidó vetődött színién oda s a zene mellett mulatni kezdtek, ami néhány — a bőrben nem férő — paraszt legénynek szemet szurt. Látvá ezt a vendéglős, figyelmeztette a borkó vakarókat, hogy legyenek csöndesen, vagy még jobb ha eltávoznak, mert lesznek részeg legények, aztán még valami kelle-

metlenségük lehet. De azok erre mitsem adtak s élve a korcsában lévő egyenlő joggal, tovább mulattak, danoltak.

A mulatók körül álló legények egyikére, a mulatók egyike nyelvét ölté ki, tán tréfából, melylyel emez igen sértve érzé magát, és szájról-szájra ment a szó, hogy „ki vele” „mert megsértett.” A másik perczben egy csapat már ostromolni kezdé a vendéglőt, és a nyitott ablaknál bekiabált, és egy dézsa vizet beöntött a zsidókra, mire ezek káromkodás közben távozni kezdtek.

Amde kinn az ajtónál az a bizonyos sértett legény állt bottal, és még többen neki rohanva a mit sem sejtőknek, csakhamar verekedés fejlődött; míg végre a zsidók elmenekültek. Ekkor az üldözés vette kezdetét. Hogy az esetnek szemtanuja legyek, miután épen lakásom felé futottak, magam is utánuk mentem.

Az üldözés eredménytelen volt, s a legénység vissza ment mulatók, és ezzel vége is lett az egész esetnek.

Másnap már hozzá tették, hogy kettő agyon szurattott és hogy álarczos vezetőjük én voltam; meg hogy bort fizettem nekik, hogy üssék a zsidót.

Ilyen alávaló hírek terjesztéséhez mindig találkozik nemes vállalkozó, rendesen olyan, ki jelen nem volt, de azért mindent tud.

Amint ma értesültem, Németbolyban is én vagyok a pletyka tárgya; ugylátszik akadt a társadalom söpredéke között olyan, ki ezen gyáva paripán — a pletykaságon — hamar be lovagolt oda is, hogy engem elrágalmazzon. De aki személyemet ismeri, az tudni fogja azt, hogy aki felőlem ily gaz tettet föltételez, csakis magáról mond kedvezőtlen ítéletet.

Maradtam, igen t. szerkesztő urnak köszönetem nyilvánítása mellett, kiváló tisztelettel, kész szolgálja

Fülöp Ignác.

Törvényhatósági élet.

Baranyamegye közig. bizottsága Perczel Miklós főispán ur elnökele alatt e hó 3-án tartotta meg rendes havi ülését. Mindenekelőtt a jövő ülésre határnapul október 8-a állapítottat meg, ezután olvastattak a havi jelentések.

Az alispán jelentése szerint hátralék nincs, községi eljárások ellen befejezett fegyelmi ügyek be nem jelentettek, általában a közigazgatás körében semmi különösen említésre érdemes elő nem fordult. A kocsi-és lóártás augusztus hóban 32 frt 29 krba került.

A pellerdi uradalom Pellerd és Gadány községek által kivett községi pártadó elleni felebezésével elutasítottat.

Előadott néhány katona elbocsátási és kivételes nósülési kérvény.

Az ársvaszéki elnök jelentéséből örömmel értesülünk arról, hogy a hátralék folyton csökken, a mult hóra áthozott 530 hátralék és az ujjon érkezett 780, összesen 1310 ügyszámból 975 dolgoztatván fel, szeptemberre csak 335 hátralék hozottat át. A kiadóban is csak 80 darab van hátralékban. Uj hagyaték érkezett 26, melyekben 57 árva van érdekelve. Kölesönkép 13 fél részére 8160 frt folyósítottat.

A megyei ügyész 5 kincstári ügyben tette a végrehajtást folyamatba és 8 esetben kért zálogjogi bekebelezést.

A főorvos jelenti, hogy az egészségügyi viszonyok általában kedvezők voltak, leginkább az emésztő szervek hurutos bántalmi mutatkoztak, enyhe lefolyással. Bonczolás 3 esetben foganatosítottat, súlyos sértésről 5, könnyűről 35 látlelet adatott ki.

Az állategészségügy is kedvező, néhány lépfene eset fordult elő és Mágocson mart meg egy veszett eb néhány sértést.

A kir. tanfelügyelő a szünidőkben említésre méltót nem jelenthet.

Garzó Pál zalátai ref. néptanító hivatalától felfüggesztetvén, ez ellen benyújtott kérvénye a vallás-és közokt. ministeriumhoz felterjesztetik.

Pécsi járás szolgabirájának jelentése a hosszuhetényi iskolaszéknek az iskolai alapvagyon kezelése és számadása tárgyában hozott határozatával olvastatván, a szolgabíró felhivatik, hogy az iskolaszéklet a számadásoknak 14 nap alatt leendő be-terjesztésére utasítsa.

Néhány számadás a számvevőségnek adatik ki, s egy utólag beérkezett jegyzék az iskolai mulasztásokról, tudomásul vetetik.

Az építészeti hivatal főnökének jelentéséből értesülünk, hogy Duna-Szekesón távirda állomás lön berendezve s hogy Pap József és társai vállalkozóknak harmadik kereseti kimutatásnak alapján 5000 frt részlet lett kintalványozva.

A kir. ügyesség jelentése szerint a hó végén 136 egyén, ezek között 10 nő volt letartóztatva, kik közül vizsgálat alatt csak 7 van, míg a többi már ítéletet nyert. Az élelmezés 513 frt 12 krt igényelt, de ebből megtérült 508 frt 13 kr. A rabmunka az állam részére 39 frt 33 krt. jövedelmezett.

A kir. adófelügyelő tetemes hanyatlást tüntet fel, augusztus hóban 34,126 frt 49 krral kevesebb adó folyt be, mint a mult év hason havában, a hadmentességi díjból is még 25,679 frt van hátralékban, miért is a szolgabírák erőlyesebb eljárásra utasítottak. Jégverés, vizár által okozott károk miatt, valamint behajthatatlanság cím-nel mintegy 9650 frt adó és hadmentességi díj határozottat leiratni.

Ezután az ülés feloszlott.

Közgazdaság.

A „Pécsi kereskedelmi és iparkamara” évi jelentése.

(Folyt.)

Ha Pécs borait a szövethet utján értékesitené, akkor csakhamar odajuthatnánk, hogy Pécsnek mint bortermő vidéknek híre sokféle körülmény folytán tetemes csorbát szenvedne.

Nézetünk szerint a határozott s messze földön régtől fogva ismert jelleggel bíró borvidékeknek ez előnyüket, kivított jóhírnevüket t. i. féltékenyen meg kell őrizniök. Valamint pl. Franciaországban a borkereskedő bordeauxi bort nem Párisban, hanem Bordeauxban fogyasztás, ugy nálunk is, főképp rendes fogyasztóink részéről a kereslet mindig a termelés helyén fog fellépni. A terményt pedig a kereslet elől elvinni távoli helyre, az nem lenne okosvár. Az, hogy a kereslet is Budapestén központossuljon, nem remélhető már csak azért sem, mert sok fogyasztó piac sokkal közelebb van az illető borvidékekhez, mint Budapesthez.

Aztán — hogy csak a magunk érdekeiről szóljunk — a pécsi bor ugyszólván kizárólag Budapest érintése nélkül vitetik ki külföldre, tőlünk leginkább nyugotra és délre. És köztudomású dolog, hogy a direct kivitelnek sokkal nagyobb áraknak örvendünk nemcsak közvetlenül a fogyasztók, hanem az itteni kereskedők részéről is, mintsem a milyneket a budapesti kereskedés, a központi üzérkedés valaha nyújtott volna, vagy valamikor is nyújthatna.

A borkereskedés Pécsét igen élénk. Kereskedőink részéről minden elkövetetik, hogy boraink — melyek kiválóan az osztrák tartományokban kedvelt fogyasztási cikket képeznek — a legjobb árak mellett értékesítessek. Nincs is nálunk panasz az ellen, hogy borainkat nem veszik. Még oly években is, midőn az osztrák tartományokban bő szüret van, rohamosan kelnek el boraink, mert azok intensiv édességükönél fogva nagy

előszeretettel használtának a savanykás oaztrák, stajer és trioli borok javítására. További jelentékeny fogyasztóink pedig Slavonia és Bácsmegeye.

Végül Pécs és környéke egy magában önálló és közvetlenül a külföldre gravitáló bortermő vidéket képez, melynek ezen körülményénél fogva nagyfontosságú specialis helyi érdekei vannak. Ezeknek ápolása, fejlesztése képezvén még különben szenge és csekély anyagi eszközökkel rendelkező egyesületünk főfeladatát: a Méltóságod által kezdeményezett s mint említők hazánk sok más vidékére áldásos kihatású szövetkeztébe ez okból sem léphetünk.

A pécsi szőlősgazdák egyesülete Pécssett egy igen jól szervezett borügynökséget állított fel. Az első évben (1881-ben) csak négy termelő jelentett be csekély mennyiségű bort s így az ügynökség ma már csak névleg áll fenn. A termelőnek Baranyában és Tolnában a bor eladása tekintetében kényelmes helyzete van. A bel- és külföldi kereskedők vagy ügynökeik a félre eső faluhelyeket is bejárják s a bort rendszerint maguk szállítják a vasutra. Ugyancsak bejelentések hiánya miatt nem tud a n-harásnyi pinceegylet sem boldogulni.

Borkivitelünk Svájcban némileg megcsökkent, mióta a gothardi vasut megnyílt s ennek folytán Olaszország e piacot olcsó vörös boraival ellepte.

Németország felé való kivitelünk a fuvar drágaságán kívül a magas beviteli vám által (24 bírod. márká 100 kgr. bruttosul után, kisebb küldeményeknél 48 b. márká 100 kgr. után) teljesen lehetetlenné van téve.

Némi kárpótlást remélünk azonban azon intézkedéstől, hogy Fiume és Franciaország déli és nyugati kikötői közt új gőzhajózási összeköttetés létesítették. Borkereskedelmünk ez irányban már is több piacon lépett fel sikerrel.

A palackozott borokkal való kereskedés újabb nagy lendületet vett e kamara területén. Villányról, Szegszárdról és főképp Pécsről Littke L., Littke János és Szeifricz A. borkereskedők nagy mennyiséget szállítanak Szerbiába, Romániába, Boszniába.

Littke L. pécsi borkereskedő a jelentésünk tárgyát képező évben Budapesten főtelepet nyitott, melyben pécsi és baranyai borokból úgy hordókban mint palackokban gazdag választéku készletet tart.

Pezsgőgyártással a kamara kerületében csak Littke L. és Szeifricz Antal pécsi borkereskedők foglalkoznak. A pezsgők mindkét előnélt francia módon, természetesen uton állítatnak elő. E gyártmány főfogyasztási piaczai az Alduna vidéken vannak.

Néhány évvel ezelőtt Pécsvárad, Nádasd, Mágoos és Báltaszék vidékéről néhány nagyobb bortermelő úgy értékesítette boraikat, hogy Gráczban, Marburg, Pettan stb. helyen koresmahelyiséget béreltek s azt minden díj nélkül átengedték valamely koresmárosnak azon kötelezettség mellett, hogy az csak az ő boraikat s csak az általuk megállapított áron mérheti ki. Jelenleg tudunkkal ily vállalat már nem áll fenn.

Borkereskedelmünk az itteni vasutak ellen az áruszállítást illetőleg ugyanazon panasza van, mint a gabonakereskedelmeknek. A borszállítmányok legtöbbszörre nyílt kocsiokban lesznek szállítva, az áru a felvevő állomásokon szabad ég alatt télen, nyáron egyaránt koci hiánya miatt gyakran igen sokáig hevertetik s a hordók megfúrása miatt sokszor van panasz.

Mint érzékeny sérelmet meg kell itt még említenünk, hogy Szlavoniában, hová nagy borkivitelünk van, — kereskedőink törvényes uton igen nehezen hajthatják be követeléseiket, mert kereseteik az illető feleknek sokszor nem is, vagy csak hónapok múlva lesznek kézbesítve.

A múlt évben volt rá eset, hogy egy pécsi borkereskedő csak a horvátszla von bannál tett panasza folytán juthatott bírósági uton követeléséhez.

3. Gyümölcsessel való kereskedés.

Az 1882-ik év a gyümölcsre nézve nem volt kedvező. A felette enyhe s csapadékokban szegény telet kora kikelet követte. Már február hóban, a majdnem fagy nélküli talaj kerti szőlőmunkálatra kedvező volt. A márcziusi tartós meleg a fák nagy részét korai virágzásra indította. Március hó végén déli lejtőn levő kertekben meggyoró nagyságu kajszai s szépen kifejlett mandula nem volt ritkaság. A többi gyümölcsfák is teljes virágzásban diszlettek, az ő terméssel kecsgetve a gazdát. April elején azonban több éjjel át járt fagyok, szelek és záporosok nagy pusztítást vittek véghez.

A pécsi kamara területén a mérsékelt égajl alatt teremni szokott gyümölcsnek minden neme van képviselve. Rendszeres, átgondolt és számító gyümölcstermelés azonban a ritkaságok közé tartozik. A magas kormánynak s a gazd. egyesületeknek a gyümölcsfatenyésztésnek a nép közt minél nagyobb mérvben való terjesztése érdekében mindinkább fokozódó tevékenysége korántsem talál még a méltán megérdemelt érdeklődésre. A buzdításoknak, jutalmazásoknak nem igen nagy kihatása van. Az e téren való haladás jelenségei igen sporadikusak s azokat a köz-nép csökönzős közönyében észre sem veszi. Itt határozott, erőlyes rendszabályokra és azok lelkiismeretes foganatosítására van szükség.

A gyümölcsfatenyésztés elhanyagolt ügyén legsikeresebben úgy lehetne segíteni, ha a törvényhatóságok kimondanák, hogy anyni meg anyni lakóssággal bíró község tartozik ekkora meg ekkora térséget faiskolául adni s azt ilyenné elkészíteni.

Az első két évben egy bizonyos megállapítandó kulcs szerint kötelezendők lennének a község lakói vadonczokat adni. A harmadik évben ezen kötelezettség megszűnnék, mert ez idő alatt magból lehet nemesítendő anyagot nevelni.

Minden faiskolát a községi tanító kezelné. Nagyobb községben szükség lévén nagyobb területű faiskolára, az ha ott 2 vagy több tanító van alkalmazva, köztük egyenlő arányban osztassák fel.

Az ingatlan birtok terjedelméhez vagy értékéhez képest köteleztessék minden egyes községi lakós, hogy évenként bizonyos számú nemesített fát tartozik a faiskolából pénzért venni és azt telken elültetni.

Az ily befolyó pénz a faiskolát kezelő tanítóé lenne. Községi néptanítóink köztudomásulag úgy is vajmi szegényesen vannak díjazva, úgy hogy kénytelenek valami mellékfoglalkozáshoz látni ha megélni akarnak. S ez rendszeren a mezőgazdaság, a mely is minden szabad idejét igénybe veszi. Már most hogyan lehessen a tanítótól követelni, hogy ő faiskolát is kezeljen még pedig úgy, hogy ez mintaszerű legyen s hogy ezen intézménynek a nép közt utat is törjön?

Igen is a fákért való jövedelem legyen a tanítóé, ki is ezért tartozzék a faiskolát mindennel ellátni. Így először pénzen fogadhat fel napszámost a nehezebb kerti munka elvégzésére, mely minden esetre jobb és czélszerűbb lesz mint az, melyet a községi előjáróságtól kikunyorált kisbíró csak úgy kénytetve szokott elvégezni.

E mellék jövedelem nagyot lendítene a tanító anyagi helyzetén is, minek természetes következménye, hogy csakhamar teljes ambícióval és ügyszeretettel foglalkoznék a faiskolával s indítatva éreznék magát azt folytonosan jövedelmező állapotban tartani.

Hány és milyen fát s milyen áron tartoznak venni a községbeliek, annak meghatározása a gyakorlati kiviteli szabályok alkotására hivatott megyei hatóságok (s velők egyetemben a gazdasági egyesületek) dolga volna.

(Folyt. köv.)

Törvényszéki csarnok.

Az eszéki vasuti hid leszakadása miatt folyó bűnügyben a vizsgálgó bírótól következő végzést hozta:

Az eszéki vasuti hid leszakadásából felmerült s a btk. 290. 201. §-ai, ugy XXXIX. fejezetének határozmányai által tiltott cselekmény miatt folyó bűnvizsgálat ügyben a vádlottakkal, u. m. Koch József, Stölzl Frigyes, Schüller Károly, Jobbágyi Ottó, Réczei Gyula és Márgreiter Ede urakkal a pécsi kir. törvényszéknek f. é. július hó 27-én 5146./bt. 1883. sz. a. kelt az a végzés, melylyel a bűnvizsgálatot elrendelő vizsgálgó bírót végzést helyben hagyta, ezenel közöltetik.

Miután pedig a kir. törvényszék idézett végzése ellen az 1880. évi 37. t. cz. 45. §. alapján további felebbvitelnek helye nincs, az eszéki kir. törvényszék által foganatosított bírói szemlék folytatása főleg pedig a bírói szemlék összes tárgyra nézve a szakértők véleményének kivitele szükségesnek találattván, ennek a bünt. eljár. szab. V. fejezete által meghatározott szabályok szerint való eszközlése czéljából szakértőit a pécsi kir. ügyesség f. é. 1602 sz. a. kelt irásbeli indítványának részben való elfogadásával Bedekovits Kamill alispán-sági famérnök, Schmidt József cs. kir. alezredes, mérnökari igazgató, Blum Gyula pécsi m. kir. államipészeti hivatali főnök, Nendtvich Sándor pécsvárosi főmérnök, végül Kherndl Antal budapesti műegyetemi tanár urak ezenel kineveztetnek.

A szemle, illetve szakértői vélemény kivitelének határidejéül 1883. évi szeptember hó 18-ik napjának reggeli 8 órája s esetleg a következő napok tűznetek ki, megkerestetnek a nevezett szakértő urak, miszerint a mondott órában alulirt vizsgálgó bíró hivatali helyiségében, Pécssett Széchényi tér 12. szám alatt megjelenni, esetleg akadályoztatásukat pedig lehetőleg korán tudtulatni sziveskedjenek.

Ugyanazon szakértői eljárásához tanukul, illetve a szükséges felvilágosítások megadhatása végett Zucker Miksa eszékvárosi mérnök, Balog Sándor folyam mérnök, Ivancezki N. mérnök és Faragó Gyula mérnök urak meghivatnak.

Előadandó bünt. ügyek.

Szeptember 3-án.

4216. Btő. 1883. Kiefer Henrik és társa ellen, sikkasztás miatt.

4341. Btő. 1883. Özv. Vő Istvánné ellen, lopás miatt.

Szeptember 5-én.

3192. Btő. 1883. Bonyár András ellen, halált okozott súlyos testi sértés miatt. 4199. Btő. 1883. Bartolov Adam ellen, lopás miatt.

Szeptember 7-én.

4342. Btő. 1883. Vincez Sándor ellen, magánlak megsértése, illetve lopás miatt.

2494. Btő. 1883. Lakics H. Ferencz ellen, csalás vétsége miatt.

Irodalom.

Paris illustré à Ischia czim alatt jelent meg egy nagy díszszel kiállított lap, melynek egyetlen száma 20 ezer példányban árutatott a párizsi Ischia ünnepegy alkalmával a szerencsétlenül jártak javára. Boritéka halvány sárga japáni papír, a lap illusztráló művészet allegóriájával, s a lap czímével, hátsó lapja a művészet nemtőjével, kezében czimerpajzsot tartva, melyen e felirás van „Ars superat”. Első lapján aquarel színnyomatban egy allegorikus csoport „Párizs

városa kenyeret osztogat a földrengés által sújtott ischiai szülőközdök között.“ Adrien Marie compositója. Azután az ünnepély rövid programja után Scott és Tofani tollrajzában „a Tuillériák kertjének bejárata az ünnepély alkalmával.“ „Casamicciola kikötője a földrengés előtt“, rajzolta A. Giralton. „Az Éden színház balletjának nagy csoportja a nagy némajáték előadása közben“ rajz P. Reneuardtól. „Clownok és kötél-táncosok“ rajzolta Courbein. „Magdolna utca Ischia-ban a földrengés után“ rajzolta Deroy. „A nápolyi vásár“ jelenet az Ischia ünnepélyből aquarel színnyomat díszítés és rajz Scott és Tofanitól. „Az ünnepély alkalmával felállított Éden színház homlokzata“, tervezte és rajzolta Schmitt. „Bál az alkalmi színpadon“ rajz P. Reneuardtól. „Egy árusátor“ rajz Adrien Marie. „Pezon oroszán szelidítő oroszánjai között“ rajz A. Lancon. „Az ischiai nagybaldogasszony temploma a földrengés után“ rajz Deroy. „Az ünnepély helyének kivilágítása bengáli tüzzel“ aquarel színnyomat H. Scott.

A Magyarország és Nagyvilág vasárnapj szának tartalma:

Szöveg: Egy névtelen hős története. Regényes korrajz. Irta P. Szatmáry Károly. (Folyt.) — Az ifjú grófról. Költemény. Szabó Sándortól. Kőrösbánya és vidéke. Nemes Ödöntől. (Vége.) — Villamossági kiállítás Bécsben. — Luther ünnep Erfurtban. — Pupos Péterné. Elbeszélés. Irta B. Horváth Miklós. — Sarah grófnő. Onnet György regénye. Fordította Sziklay János. (Vége.) — Római typosok. — A portugál trónörökös a bécsi udvarnál. — Édes teher. — Az új fűrdővendégek. — Az inkák birodalmában. Madarassy Lászlótlól. — Kullervo meséje. (III.) Balassa Józseftől. — Hirrovat. Halálozások. — Sakktalány. — Heti naptár.

Képek: Mária Valeria főhercegnő és Károly portugál trónörökös arcképei. — Villamosági kiállítás Bécsben. — Édes teher. — Luther ünnep Erfurtban. (2 képpel.) — Az új fűrdővendégek. — Római typosok. (4 képpel.)

Előfizetési felhívás az italméresi jog gyakorlatát szabályozó s hatályban levő összes rendeletek gyűjteményére.

Az italméresi jog ellen hangoztatott panaszok nagy része onnan ered, hogy az érdekeltek legnagyobb része ezen jog gyakorlását illetőleg nem lévén kellőleg tájékozva, sokszor igen érzékeny károknak, veszteségeknek és bosszantásoknak vannak kitéve.

Az italméresi jog Magyarországon az 1876. évi 59560. sz. belügyminiszteri rendelet által szabályoztatott. Ezen rendelet azonban csakhamar oly hiányosnak bizonyult, az eljárási hatóságok által oly sokféleképpen magyaráztatott, hogy a nevezett miniszterium több kereskedelmi és iparkamara és törvényhatóság felterjesztése folytán fentemlített rendeletét kiegészítő és magyarázó pótrendeletek kiadására érezte magát indíttatva.

Ezen rendeletekről az érdekeltek közönség nem igen vett tudomást s így innen van, hogy mindinkább szaporodnak azon panaszok, melyek regaletulajdonosok, regalebélők, kereskedők és kocsmárosok közt felmerülnek. —

Továbbá az ide vonatkozó rendeletek nem tudása következtében számtalan példa van arra, hogy az italméresi jog által érdekeltek közül sokan nem használják ki ebbeli jogukat teljesen, mások ellenben e jog határait túllépik.

Ezen körülmények indítottak engem arra, hogy az italméresi jog gyakorlatát szabályozó összes rendeleteket s illetve több keresk. és iparkamarához, valamint törvényhatóságokhoz intézett miniszteri felvilágosító nyilatkozatokat egybegyűjtve az érdekeltek közönség használatára kiadjam s ezzel az

illetőknek módot nyujtsak ebbeli jogaik kellő megismerésére s esetleg védelmezésére. E rendelet gyűjtemény ára 1 frt. Megrendelések (legzélszerűben levelező lapon) alulírottán tehetőek meg. Mi „hogy csak annyi példányt nyomatok, a hányra megrendelés érkezik, kérem a megrendeléseket legkésőbb f. évi szeptember hó 20-ig hozzám juttatni. A megrendelt példányok 1 frt postai utánvét mellett okt. 5-ig a megrendelőknak megküldetnek.

Pécsett, 1883. évi szept. hó 1-én.

Záray Károly,
a keresk. és iparkamra titkára
Pécsett.

Budapesti értéktőzsde.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház heti jelentése.)

Budapest, aug. 31.

Ezuttal ismét felette kedvezőten tőzsdéről tehetünk jelentést. Egész héten hanyatló irányzat uralkodott, az árfolyamok jóval olcsóbban zárnak, mint a múlt héten és a forgalom is olyan jelentéktelen volt, hogy alig érdemel említést. S ha azt kérdezzük, hogy mi képezte mindezek okát, nem is kell holmi külföldi conjuncturákra utalnunk, megaláljuk az okot minálunk is. A horvátországi magyarellenes mozgalom és a dunántúli zsidóellenes zavargások megadják a választ arra, hogy mi okozta a tőzsde kedvezőten irányzatát a közelebb elmúlt napokban. Ha más országokban merülnek fel effle kóros állapotokra valló jelenségek, az államhittel ugyancsak meg szokta azt siratni. Mi sem menekülhetünk e hatás alól s elégséges pillantást vetni állampapirjaink mai és két hét előtti árfolyamára és azonnal meglátjuk, hány millió kárt okoztak államunknak a horvát és dunántúli zavargások. Ez azonban a közvetett kár, mennyit tehet ki a közvetlen pusztítás. Nemcsak egy egész, vagy kiválóan termelő vidék kereskedelmi forgalma, hitelle szenved, hanem szenved az egész ország. A külföldi gyáros vagy kereskedő tekintettel a Magyarország uralodó állapotokra, megvonja tőlünk hitelét, felbontja összeköttetését, pedig a forgalom ma nem ismeri az országos határok korlátait. Tőkeszegény ország vagyunk és örömmel tapasztaltuk az utóbbi években, hogy a külföldi tőke segélyünkre jött ipari és kereskedelmi vállalatoknál. Ez az idegen tőke elvonul onnan, a hol vallási és nemzetiségi viillongások vannak napirenden.

És még ezer szerencse reánk nézve, hogy a pénzpiacozon uralodók fűhatalmakat a renteconversióva bizonyos érdekközösség csatolja hozzánk. A conversio még nincs befejezve és keresztül vitele csak úgy van biztosítva, ha a magyar állampapírok árfolyama magasban áll. Innen van az, hogy a magyar rente és más állami értékek a sajnos események dacára csak kevésbé estek. Mert a Rottschild consortium már csak saját érdekében is kénytelen támogatni a magyar hitelt és összevásárolni mindazon magyar értékpapírokat s különösen a külföldön nagy mennyiségben elhelyezett rentét, a melyeket a tőzsdéken a Magyarországon uralodó állapotok hatása alatt kiálnak. Ily körülmények mulasztatlan kötelessége a kormányának, hogy a rendelkezésre álló eszközök egész súlyával igyekezzék helyre állítani a rendet az ország azon vidékein, ahol azt lelkiismeretlen igaztók megzavarták. Valóban idején volna már, hogy megszünnének azon igaztások, melyek aláásták államunk jólétét, hírnevét és becsületét a külföld előtt. Ha társadalmi reformokra van szükség, keresztülvihetők ezek, ha csakugyan a nemzet többségének kívánságát képezik, a törvényes alapon is, de egyesek igaztásainak mindig az összesség adja meg az árát.

A tulajdonképeni tőzsdéről ismételtetjük azt, a mit fentebb mondtunk, hogy az értékpapírok valamennyi faja többé kevésbé érzékeny árosökkenést szenvedett, a melyet csak némiképp paralízis azon hírek hatása, hogy a francia-chinai viszály kedvező megoldást nyer a francziák győzelméi folytán.

A fontosabb papírok heti árváltozása kiténik az alanti táblázatból:

	aug. 24.	aug. 31.
Magy. hitelrészvény	295.—	293.70
Oszt. „	294.70	293.75
4 %-os magy. aranyjár.	88.35	87.80
6 %-os „ aranyjár.	119.80	119.65
5 %-os „ papírjardék	86.95	86.50
Oszt.-magy. államvasut	316.25	319.25
Magy. leszámit. bank	91.25	91.—
„ díjsorsjegy	113.50	113.50
Tiszai sorsjegy	110.25	110.25
Cs. kir. arany	5.65	5.65
Napoleon'd'or	9.49	9.49
Váltó Londonra	119.80	119.80
„ Párisra	47.30	47.25
„ Berlinre	58.35	58.50

P i a c z.

Pécs, szeptember 4-én.

A gabona főleg pedig a buzaárak rohamos csökkenés mentek az utolsó héten keresztül, mit a szokatlan nagy felhozatalnak tulajdoníthatunk; tőnyleg Budapeston valamennyi tárház túltöltődött és helyszükében szenved, míg a vasuti állomásokon száz meg száz kocsi vár a kirakodásra.

Szomeati hetivásárunk is rendkívüli látogatottságnak örvendett és könnyű szerrel lehetett az árnyailást érvényesíteni, elkelt pedig:

buza	frt 8.50	tól, frt 9.25	közt.
rozsa	6.90	„ „	7.10 „
kétszeres	7.50	„ „	7.75 „
új őszi árpa	7.—	„ „	8.— „
zab	6.30	„ „	6.40 „
tengeri	6.90	„ „	7.— „

100 kilójával

Határüzleti zárlatok:

Budapesten.			
szokvány buza őszi	frt 10.18	pénzfrt 10.20	áru.
„ tavaszra	11.—	„	— „
szokvány zab őszi	6.65	„	6.67 „
szokványzab tavaszra	7.15	„	7.17 „
tengeri május-juniusra	6.93	„	6.95 „

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. szept. 4-én.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjardék 6%	119 25
2 Magyar aranyjardék 4%	87 45
3 Magyar papírjardék 5%	86 20
4 Magyar vasuti kölcsön.	138 50
5 Magyar földterhermentesítési kötvény.	99 25
6 Temes-bánati „	99 —
7 Erdélyi „	98 —
8 Magyar szőlődezsma váltásji „	97 —
9 Magy. nyeremény sorsjegykölcsön	113 —
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110 25
11 Osztrák járadék papírban	78 25
12 „ „ ezüstben	78 85
13 „ „ aranyban	99 60
14 Osztrák-magyar bankrészvény.	835 —
15 Magyar hitelbank részvény.	293 25
16 Osztrák hitelintézet	293 50
17 Cs. és kir. arany	5 66
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 50
19 Német birodalmi márká	58 40

Közlekedés.

Vasuton.

a Mohács, Pécs és Budapest közti vasuton Mohácsról Pécs felé indul reggel 3 óra 23 p d. e. 10 óra —
d. u. 3 óra 15
Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 22 d. e. 11 óra 15
este 10 óra 37
Pécsről Budapestre indul délelőtt 11 óra 05 este 7 óra 16
Budapestről Pécsre indul reggel 8 óra 16 este 7 óra 15

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor.

Mohácsról Budapestre naponta d. e. 11 órakor.

Póstahajók:

Budapestről Zimonyig naponta 11 órakor éjjel.

Mohácsról Zimonyig naponta 8 óra 15 perczkor reggel.

Mohácsról Gyurgyevóra szardán, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 15 perczkor.

Mohácsról Budapestre naponta 2 1/2 órakor reggel.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnék külön lakcímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges póstabélyeg bekeüldetik.

Tőke befektetésre és gyűmölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Donatus kápolna közelében egy 1000□ö. szálló és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető.

5 darab jókarban levő Portale nagyon olcsó áron eladó. Értekezhetni Pacher E. kereskedésében Széchényi-tér Bazár.

Egy gyermektelen család egyetlen jó házbeli tanuló teljes ellátásra méltányos feltételek mellett elfogad. Tudakozhatni a kiadóhivatalban.

Egy r. k. vallású 3 éves tanítójelölt óhajtaná valamely tisztességes házban ebéd és vacsoráért az elemi tantárgyakból, vagy gymnasiumi alsó osztályi tantárgyakból gyermekek számára órákat adni. 386.

4-6 gymnasiális osztályt végzett ifju gyógyszerész gyakornoknak elfogadtatik.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Egy fiatal tanító, ki jeles oklevelet bir, mint nevelő, vagy magántanító szerény feltételek mellett alkalmaztatni óhajt. 313.

H I R D E T É S E K.

Beck Testvérek,

kalaposok.

 Raktáruk: városházi épület.

Gazdag választéku **kalap és sapka készletöket** a közeledő őszi idényre tisztelettel ajánlják olcsó ár és jó minőség mellett. A hazai ipar készítményei mellett külföldi finom kalapokból is bőven szolgálhatnak és képesek bármely szakmájukat illető igénynek megfelelni.

372.

13073 sz.
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Spitzer Jakab végrehajthatónak Hódossi István végrehajtást szenvedő elleni 240 fnt tőkekövetelés járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsi kir. törvényszék) területén lévő Gerényes községben fekvő a gerényesi 312. sz. tjkben felvett 534. hszsz. szőlőre 56 fnt., 538 hszsz. szőlőre 168 fnt 58 kr., 20 hszsz. 6 sz. ház és udvartérre 160 fnt kikialtási ár mellett az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi szeptember hó 27-ik napján délelött 10 óraker Geréyesen a község birói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%^o-kát vagyis 5 fnt 60 krt, és 16 fnt 85 krt, 16 fntot készpénzben, v. az 1881. LX. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóságnak, 1883. évi junius hó 30-ik napján tartott üléséből.

Declava,

384

kir. törvényszéki jegyző.

Figyelemre méltó!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy építkezés miatt üzlet-helyiségemet ideiglenesen elhagynom kellett s üzletemet

Fő-utcza a városház épületében levő bolthelyiségbe (Hamerli J. ur keztyü-üzlete mellett) tettem át.

Ez utóbbi azonban oly szük, hogy nagyárú készletemet abban el nem helyezhetem s így engedve a kényszerűségnek, árucikkeimet **tetemesen le szállított árak mellett kiárúsítom.**

Minél számosabb látogatásért esedez tisztelettel

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesíttetnek.

Tőkebefektetésül legmelegebben ajánlva, a pesti magy. kereskedelmi bank 5%-os záloglevelei.

Ezen záloglevelek, az azok fejében lekötve levő jelzálogokon kívül, legteljes ebben biztosítvák még: a befizetett részvénytőke, a tartalékalap és a társulat összes jelzálogos adóinak egyetemleges biztosító alapja által, úgy hogy ezen záloglevelek, kedvező kamatoztatás mellett a lehető legnagyobb biztonságot nyújtják és tőke elhelyezésre felette alkalmasak.

Ezen záloglevelek 100 frt, 500 frt, 1000 frt és 5000 frtos ezimletekben bármely összeg erejéig a hivatalos napi árfolyamon mindenkor kaphatók.

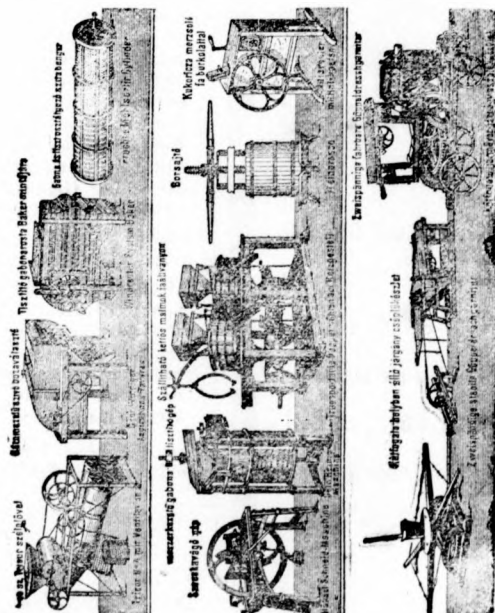
Schapringer J.
váltóüzletében Pécssett

324

Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margitidő közelében, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Trieurök - gazdaság számára: Járgány- (seplő) gépek. Szelelő-rosták. Kukorica-mor-
szalók, Szecskavágók, Borsajtók.
Különlegességek malomok számára: Duplamalmok, Malom trieurhenger, Gabona-osz-
talyozó hengerek, Koptatógépek, Dara-választógépek, Tartók, Detacherók
Malom-alkétrészek: Transmissiók, Szíjkerékek.
Rostalemezek: Cseplőrosták, Lisztbonger-szárak, Koptató-lemezek, Ráspoly-
lemezek stb.

Árjegyzékek átváratra ingyen és bérmentve.

295

Eladó gőzmalom.

Egy jó kelendőségnek örvendő 10 lőerejű gőzmozdony (Locomabil) két pár kőre, korpás őrlésre alkalmazva, I-es osztályú „Blum” féle kövekkel, önműködő vízszivattyú transzmissióval, fa-fűrészlő körfűrészel, kézi fecskendővel a kazány mosáshoz, 26 méter hosszú, 8 1/2 méter széles malomépület kátrányozott tázsindelyvel, részben pedig vaslemezzel fedve, szabad kézből örök áron eladó.

Az épületben van 3 lakható szoba, egy éléskamra, egy tárkaréktűzhelyvel ellátott melegkonyha, továbbá van az épület alatt téglával boltozott jó pince, ezenkívül 2 melléképület, melyeknek hossza 8 méter, szélessége 5 méter.

A belsőség 1000 □ ölet tesz, buján termő házi kerttel, az udvartér 300 □ öl, mely tölgyfa ezölömpökre erősített fenyő deszkával van kerítve. A malom Pécs és Szigetvár közt elvonuló országút mellett Nagy-Peterd község közvetlen közelében van. A feltételek alolirtnál megismerhetők.

El nem adhatás esetében egy dolog értő, erkölcsös magaviseletű fiatal egyén, legyen az molnár vagy gépész üzlettsárral felvétel, megkivántatik azonban, hogy az illető megfelelő pénzzel is szabadon rendelkezék.

Filiszár József,
gőzmalom-tulajdonos.

385

„Magyarhon ifjuságának.”

A Budapes, V. ker. Nagy-Korona-utca 13. szám alatti
katonaiskola,

1883. szeptember 16-án kezdi meg 14-ik iskolaévet, **előkészítési tanfolyammal** valamennyi cs. kir. **katona-képző intézetek** és **habapródiskolák** felvételi vizsgájára; nem különben a **tényleges hadapródi vizsgákra**. Ezen intézet **ellátással** van kapcsolatban.

Feltételek mérsékelték, értesítések ingyen.

Az igazgatóság
Fissinger E. nyug. százados.

328.